Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

*Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

*Deze nota bevat naast de naam en contactgegevens van de medewerker ook andere informatie die niet openbaar gemaakt kan worden: **Nee**

Erfgoed en Kunsten

Van

Datum
12 mei 2026

Referentie
63820140

Bijlagen

Intern OCW afgestemd
EenK, RCE

nota

Kamerbrief m.b.t. de rol van vrijwilligers in de archeologie

Aanleiding

Tijdens het Wetgevingsoverleg van 19 januari 2026 gaf de Kamer aan zich zorgen te maken over de ruimte die vrijwilligers krijgen in het Nederlandse archeologiestelsel. Uw ambtsvoorganger Moes heeft vervolgens toegezegd hier schriftelijk nader op in te gaan. Via deze brief doet u deze toezegging[1] gestand, voorafgaand aan het commissiedebat erfgoed van 11 juni a.s.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met de bijgevoegde Kamerbrief en deze te ondertekenen.

Kernpunten

- U beschrijft de aanleiding voor uw brief, benadrukt de belangrijke en waardevolle rol die vrijwilligers spelen in de archeologie en wijst erop dat uw ministerie zich inzet voor het versterken van hun positie.
- U beschrijft dat het belangrijk is om zorgvuldig om te gaan met het archeologisch bodemarchief, omdat dit als bron eindig is: als een vindplaats weg is, is deze voor altijd verdwenen.
- U beschrijft dat er daarom binnen het archeologiestelsel (dat is gebaseerd op het Verdrag van Valletta[2]) strenge eisen worden gesteld aan wie archeologisch onderzoek mag uitvoeren, maar dat hierbij nadrukkelijk ruimte wordt geboden aan vrijwilligers.
- U geeft aan dat archeologisch onderzoek dat niet aan deze eisen voldoet onherroepelijk leidt tot verlies van archeologische vindplaatsen en informatie en illustreert dit aan de hand van drie voorbeelden.
- U wijst vervolgens ook op diverse voorbeelden waarbij vondsten die worden gedaan door vrijwilligers juist bijdragen aan een goede omgang met archeologische resten en geeft aan dat daaruit blijkt dat vooral de samenwerking tussen vrijwillige en professionele archeologen cruciaal is.
- Tot slot geeft u aan dat de inzet van vrijwillige archeologen van grote waarde is voor het beschermen, behouden en onderzoeken van archeologisch erfgoed en benadrukt u dat u er veel waarde aan hecht dat zij een dergelijke actieve rol kunnen blijven spelen.

[1] Toezeggingsnummer TZ202601-036.
[2] Ook vaak het Verdrag van Malta genoemd; Raad van Europa, 1992.